

ПОВИ-ТИ:

- 15
- соціалісти 10
- не женять 10
- очивці 5
- воду 5
- Простатут- 5
- буде 5
- чинський з ді 10
- воної дружи- 10
- нщини 50
- отьби віра з 50
- йші і найдка
- 25¢
- 25
- 50

Чи ти підеш святкувати його уродини в купі з напями, в купі з національними повами, бо він, Тарас Шевченко, той Твій Прометей, ненавидів тих „паненят“ із широї душі. Чи ти, поневолений народ, підеш на свята рівно з тими, котрі клявали як круки душу твого Прометея і ще доси кляють тебе, або підводять тебе ще більшим крукам, цеби клявали? Чи ти святкувати меш Шевченка з тими людьми, котрі признають таперішний лад, якому в погордою кликав Шевченко.

„Слава, слава!
Хортам і гончим і царям
І нашим батюшкам царям слава!“

Чи ти народе годен святкувати Шевченка рівно з „хортами, гончими і царями“?
Ні! В кого лишила ся хоч найменша іскра того огню, який кинув нам наш Прометей, дрібка свідомости його мук за нарід, того нога не стане там, де національні попи, наші пани, своїми пиками будуть перекручувати Прометейову науку і вибирати будуть з неї те лише, що зваблює нарід а не противить ся панам.

А ми хоч не маємо стілько засобів, цоби відсвяткувати уродини нашого Прометея гучно, з мукою та сльозами та ще з якими витребеньками, бо ми бідні, як коні на припові, то милійше буде Шевченкови те, коли ми самі, не вспілі з його ворогами, згадаємо його так, як він казав:

„Не злим тихим словом...“

В. Винниченко.

Чий Шевченко?

Люди, для яких слова „соціалізм“, пахнуть так, як чортові ладан, люблять говорити: „Наші соціалісти старають ся зробити Шевченка своїм.“

Менє зацікавило се питанє, чи мають рацію ці вороги соціалізму. І ядять ся, мають!

Розуміють ся, Шевченко не належав до ніякої партії. За його часів Україна ще не досрела до поділу суспільства на виразні класи з політичними представниками їх — партіями.

Але у Шевченка були і політичні, і філософські, і моральні ідеї. Кожда ідея, як і все на світі, має тенденцію до розвитку, до консеквентного продовження себе все далі, та далі.

До чого-ж могли розвинути ся ідеї Шевченка? І які були ці ідеї?

Перша, найголовніша ідея Шевченка: ґрунт його політичного й філософського світогляду — се є протест проти експлоатації людини людиною, одною суспільною групою другою, протест проти панів, паничів, царів, жандарів і всіх индивідуальних та громадських катів. Ся ідея доводить його до тюрми, до заслання, до довголітніх страждань. Вона-ж лягає основою його „Заповіту“.

„Поховайте та вставайте,
кайдани порвіте
і вражою злюю кровю
волю окропите!“

Я хотів би спитати: чи є ся ідея в ґрунті програм всяких наших „демократичних“, „христінських“, „національних“ та всяких инших партій, крім соціалістичної?

Не для полеміки, не для того, цоб застидити кого небудь питаю, я зовсім щиро і поважно. Чи є ся ідея в основі діяльности сих партій? Ні! По великій щирости: ні! Не цілювате знищенє експлоатації з завданєм не соціалістів. Не знищенє панування одної класи над другою, не знесенє всяких форм катування є їхньою метою. Сього лише соціалісти ясно й виразно домагають ся.

А коли ся ґрунтовна Шевченківська ідея — рванє кайданів — не є ґрунтом, основою сих партій, то що-ж значать їхні ляментациї за який народні права і т. п.?

Се значить, цоб єі партії, підлягаючи законови розвитку, не можуть уже стояти за ті форми експлоатації, які віджили свій вік. Вони стоять за инші, більш делікатні, модерні, змякшені рижими „чародними та національними правами“. Змякшаті форми експлоатації, не доводити експлоатованих до того, цоб вони встали, порвали кайдани і вражою, злюю кровю волю окропили, — от — мета і завданє, і всі „святі“ ідеали сих партій!

Нехай скажуть представники сих ідеалів, чи стоять вони за право власности на зварядя продукції, за власність землею, фабриками, майстернями іт. п.? Розуміють ся, стоять!

І нехай також скажуть по щирости (не нам, а самим собі!), чи міг би Шевченко стояти за се, колиб дожив до наших часів? Чи міг би він обороняти підставу, найголовнішу фазу сучасної експлоатації, поневолення і катування? Та сеж, власне, ті кайдани, які насамперед мусить хотіти порвати кожний чесний чоловік і поневолений!

Чий же в такому розумію Шевченко? Нам, це можуть сказати: „А згадайте, цо говорив сам Шевченко: „Обніміте-ж, брати мої, найменшого раба“.“

Хіба се не проповідь погодження кля, не проповідь з'єднання всіх суспільних сил України проти спільних, національних ворогів?”

Ні, се не така проповідь! Шевченко не був таким дурним, яким би хотілось дотому його зробити. Він знає, цо пан, котрий на панщині виважує свого мужика, не обніметь ся з своїм наймитом. „Царі, псарі, каті“, як він називав всяких експлоатацій, не обнімуть ся з своїми рабами.

Се Шевченко знав і не міг проповідувати таке безглузде.

Ні, йому ходило о те, цоб люди озброєні знанєм, досвідом, всіми придбаннями людської культури, ішли на поміч в боротьбі поневоленого, найменшого брата. І розуміють ся, він не міг би проповідувати часткову, мізерну компромісову поміч. Це міг би він проповідувати обняти сього брата і в сей же час витягнути у нього з кишені гаманець з останніми його грошима.

А хіба сього нема? Хіба який небудь д. Кушнір, редактор „Нової Буковини“, оргіду нац.-демократичної партії, не є такий сваток, цо обнімає найменшого брата, а сам витягає у його гаманець? Хіба сей індівід не вислає з „Неньки-України“ на експлоатацію тисячі найменших братів, маючи за це в кожної душі поважну платню? І хіба сей кишеньковий злодій не вихвалює і не буде вихвалити Шевченка? Чи може він не стоїть за Україну, за „святі, національні, наїодні права“ в своїй газеті?!

А хіба мало таких Кушнірів, гіан, які аж пінять ся від побожности, коли сходить мсва про Шевченка?

Власне, Шевченко звертає ся до старших братів, а не до гіан і кишенькових злодіїв, не до Юд, які лобзанєм за трицять сребряників продають Христа і розпинають його по Америках та Прусах.

Шевченко мав на увазі інтелігенцію, чесну, черняту дійсною любовю до найменшого брата, ті тисячі молодих людей, які за сю любов, за належність до соціалістичних партій ішли в Росію на муки. Він мав на думці тих інтелігентних людей, які скрізь по всьому світі за любов до найменшого брата терплять переслідування з боку урядів, з боку суспільства, з боку гіан і злодіїв, для яких власність є святиня.

Чий-же, — я питаю, Шевченко?

Шевченко — по духу своєї лютої, болючої ненависти до кайданів, в якій би формі вона не була, по духу своєї жагучої, несвідомої, невгасимої любови до покривджених, пригноблених, — по тенденції, яка містить ся в сьому — неухильно, неодмінно мусить належати соціалізму, великому учено розриваню кайданів і окропленю кровю ворогів волю всіх рождених і це ненарождених рабів та поневоленних.

Ліста до збираня датків на пресовий фонд „Робочого Народу“.

Товаришу!

Чи є в Тебе ще свідомість тої рабської долі, яка тисне наш цілий поневолений народ? Чи Ти свідомий того, цо нам нарід є одним великим робітником, одним рабом, якого все і все визискує капіталістичний лад? Чи є в тебе ще хоть дрібка чутя для тих поневоленних мас, цо в злиднях коротають свій вік? Тим всім поневоленим треба світла, треба знати як освободити ся. Им треба газети, яка би брехала за ними. А тою газетою є „Робочий Народ“. А та газета падає тепер, бо на ній тяжать довги, як на кождому пролетарові, се є пролетарська газета. Наколи в Тебе не виласало це почутє спільности з тими поневоленими, наколи Ти ще рад, цоби ті пригнетені мали це те світло, котре несло відряду в їх ряди, то кинь цо будь на вдержанє того світла, тої газети, бо ось ось агасне, і не стане аї. Не стане „Робочого Народу“. Кинь, кинь, кинь цо будь і стань в ряди тих тихих борців, цо віддають свої сили на визволенє мас, не чекаючи похвал, не знаючи, яку велику прислугу зробили они своїм датком в борбі за визволенє поневоленних народних мас.

Товаришу! Ось тут маєш лісту Витви аї і підї поміж твоїх звичоміх, приятелів, тєстатів і впадї і виповни ту лісту їх назвиском, з маюю лептню на піддержанє „Роб. Нар“.

Ім. і назвиско. —

Міщєвість —

\$

с

WINNIPEG YARD
Redwood & McKezie St.
Phone St. John 1132-910

TRANSCONA YARD
Melrose & Kanata
Phone St. John 1507

Dominion Lumber & Fuel Co. Ltd.

WINNIPEG & TRANSCONA

ДОСТАВЛІ РІЖНОГО РОДА МАТЕРІАЛУ ДЛЯ ВУДОВИ.

Маємо стало на складі лати, гонти, вікна, двєрі і всяке викинченє внутр. Тверде дерево спеціально до викинчування.

Всякого роду дерево, вуголь зберігати маємо також на складі в Трансконі.

Лиш так дальше!

Ану, робітники! Чи є ще між вами такі, котрі не вірять в те, цо все, цо ви виробляєте, вам належить ся? Чи є ще? Коли є, то ось вам, тим певірним, один новий примір на те, цо ви все осягнете, цого лиш забажаєте. Слушайте!

Ми в попереднім числі „Роб. Нар.“ оповідали про мілонера Форда, котрий ніби то розділює 10 міліонів доларів між робітників, себто підносить плату робітникам без віяких жадаєв зі сторони робітників. А ось зариз за Фордом слідую ще дущий, ще більший богач. Тим богачом є сталевий трост.

Сталевий трост призначив 12 тисяч акрів землі коло Канут (Огійо) на те, цоби побудувати мешканя для своїх робітників і управляти ту землю на те, цоби всі робітники сталєвого тросту мали тану їду. Вже ось тепер трост дає своїм робітникам ярину таньше, чим торговий ринок, бо ось бушель бараболь давав лиш по 60 с, наколи у торговців бушель коштував 1 долар. А від тепер це таньше давати буде потрібну ярину, чим доси. І це помешканє дасть.

Чи думаєш, робітнику, се робить сталевий трост з любови до тебе? Певно тростові вигнати закохали ся в тобі!

Ой ні, пєрше взьємо ті магнати згають, цо они тебе вже за багато обдерають. І наколи они тобі не дадуть дихати, то ти в своїй нуждарській респуді готов здусити тих панів, як кітка миц. Они идять, цо робітничий рух росте, цо клясова свідомість визискуваних все то більше з'яходить зрозуміна у вас; та цоби притемнити ту свідомість, то они видумують все якісь полєкші для